

6D010200-«Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынылған Сармантаев Аян Сапаровичтің «Бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастыру» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына беілген ғылыми жетекшінің

ШІКІРІ

Бүгінгі күні қоғамда болып жатқан жаһандық өзгерістер білім беру жүйесінде де жаңаша көзқарас, тың бағыттарды талап етуде. Зайырлы қоғамда ертеңіне сенімді ұрпақ тәрбиелеу, білім берудің өзекті мәселесі болып табылады.

Осыған байланысты Қазақстан Республикасының өкіметі «Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі дамуының кешенді стратегиялық жоспары», Қазақстан Республикасындағы білім туралы» Заңы, «Қазақстан Республикасында білім беру мекемелерінде тәрбие берудің кешенді бағдарламасы», Елбасының «Болашаққа бағдар: Рухани жаңғыру» бағдарламалық баяндамасы, «Ұлы даланың жеті қыры» атты мақаласы, ұлттық тәрбие оның ішінде дене шынықтыру тәрбиесі мәселелерінің шешімін табуға бағытталғандығын айқын дәлелдейді.

Сармантаев А.С. өзінің зерттеунде, дене шынықтыру сабағында, ұлттық ойындар арқылы балалардың денсаулығын қалыптастыру, олардың ағзасының толыққанды дамуы — қазіргі қоғамдағы негізгі проблемалардың бірі деп негіздеген.

Сонымен қатар, бастауыш сынып оқушыларының танымдық қызығушылығын дамытудың негізгі факторы олардың білімі мен дағдыларының дәрежесі ғана емес, сондай-ақ, мектеп оқушыларында қазақтың ұлттық спортына деген көзқарас қалыптастырып, дене жаттығулары мен ойындарын өз беттерінше дамытуға тәрбиелеу, адамгершілікке баулу.

Педагогика ғылымының теориясы мен практикасын зерделеу нәтижесінде, автор бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастыру жүйесін жасауға негіз бола алатын теориялық-әдіснамалық негіздерінің ашылмағандығы және зерттелетін проблеманың кәсіби маңызды аспектілерінің жеткілік деңгейде анықталмағандығына көз жеткізген.

Солардың бірі - бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастыру мәселесін ғылыми-тәжірибелік тұрғыда зерделеу. Осы орайда зерттеу жұмысының қажеттілігі және өзектілігі көрінеді.

Зерттеудің ғылыми жаңалығы мен теориялық маңыздылығы:

- бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастырудың ғылыми-теориялық негіздері айқындалды;

- қазақтың ұлттық ойындарының даму тарихы - педагогикалық проблема ретінде қарастырылып негізделді;

- бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастырудың педагогикалық шарттары анықталды;

- бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастыру моделі құрастырылды.

Зерттеудің практикалық маңыздылығы: бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастыруда мұғалім іс-әрекетінің мазмұны талданып соның нәтижесінде бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастырудың әдістемесі жасалды және тәжірибелік тұрғыдан сынықтан өткізілді.

Диссертацияның барлық бөлімдері бір - бірімен байланысты және оны жазу барысында ішкі бірлігі сақталған. Жұмыс тақырыптың өзектілігін, оның зерттелу деңгейі мен жағдайын, зерттеу мақсаты мен міндеттерін анықтаудан басталып, содан кейін зерттеу нәтижелері мен қорытындылары беріліп, зерттеу болжамы мен қойылған міндеттердің шешімдерімен аяқталады.

Ізденушінің ғылыми зерттеу жұмысының негізгі мазмұны халықаралық, республикалық, ғылыми-практикалық конференциялар мен әр түрлі ғылыми басылымдарда жарық көрген 17 еңбегінде қамтылған. Соның ішінде 1 мақала Скопус базасына енген ғылыми журналдарда, ҚР жоғары аттестаттау комитеті ұсынған ғылыми басылымдарда 4 мақала, 12 мақала Халықаралық конференция материалдарында жарық көрген.

Қорыта келе, Сармантаев Аян Сапараовичтің «Бастауыш сынып оқушыларының танымдық белсенділіктерін дене шынықтыру сабақтарында ұлттық-қозғалмалы ойындар арқылы қалыптастыру» тақырыбында жазылған диссертациялық жұмысының ғылыми жаңалығы дәйекті, практикалық құндылығы жоғары және жан-жақты зерттелген, аяқталған жұмыс деп есептеп, 6D010200-«Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ресми қорғауға ұсынылады.

Ғылыми жетекші:

Е.А.Бөкетов ат.Қарағанды мемлекеттік университеті бастауыш оқыту педагогикасы мен әдістемесі кафедрасының профессоры, п.ғ.к., философия докторы Ph.D

Ишанов П.З.